

АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

© Літвінова О.В., Посилкіна О.В., 2011

У сучасних умовах економічного господарювання здійснення інноваційної діяльності є одним з вирішальних чинників підвищення конкурентоспроможності, зміцнення економічної самостійності і ринкових позицій підприємств. Створення об'єктів інновацій у фармації має істотні відмінності порівняно з іншими галузями: багатостадійність інноваційного процесу, наявність таких специфічних етапів, як біофармацевтичні, доклінічні, клінічні дослідження; значна тривалість і висока вартість розробок оригінальних лікарських засобів (ЛЗ); відносно коротка тривалість життєвого циклу більшості ЛЗ; необхідність забезпечення доступних цін на них; жорстка конкуренція як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Необхідно також відмітити ризик можливості припинення роботи над ЛЗ у разі виявлення його токсичності, недостатньої клінічної ефективності, неприйняттого профілю безпеки, відсутності інвестицій та інші.

На даний час на світовому фармацевтичному ринку намітився стійкий тренд зростання інноваційної науково-дослідної активності. Закордонний ринок постійно оновлюється оригінальними ЛЗ, український – майже ні. Так, станом на 28.12.2010 року в Україні зареєстровано 11488 готових лікарських засобів: з них 8447 (73,5 %) – закордонні, решта 3041 (26,5 %) – вітчизняні. Проблеми фармацевтичного сектора є актуальними для здоров'я громадян України. Пацієнти повинні бути забезпечені ефективними, безпечними, інноваційними ЛЗ і, що особливо важливо, доступними за ціною. Таким чином, вирішення проблем розробки вітчизняних оригінальних ЛЗ має суттєве медико-соціальне значення в Україні.

Мета роботи – аналіз системи управління інноваційною діяльністю фармацевтичного підприємства на прикладі ТОВ “НВФК “ЕЙМ”. Дослідження проводилися з використанням даних оперативного обліку і статистичної звітності ТОВ “НВФК “ЕЙМ”, баз даних в мережі Інтернет: Укрпатент, Роспатент, Державний експертний центр МОЗ України. Встановлено, що за останні роки компанією зареєстровано та затверджено до застосування 11 оригінальних ЛЗ рослинного походження. Окрім лікарських засобів компанія випускає 4 косметичні креми. Аналіз економічної складової інноваційної діяльності компанії виявив, що підприємство динамічно збільшує частку фінансових ресурсів, які виділяються на власні або спільні науково-дослідні і технологічні розробки. По результатах розрахунку науково-технічної складової інноваційного розвитку ТОВ “НВФК “ЕЙМ” встановлено, що вона має тенденцію зростання. Виявлена диверсифікація інноваційної діяльності, достатні професійно-кадрові можливості. Проте, підприємство не достатньо ефективно працює в напрямку охорони промислової власності. Розрахунки соціальної та екологічної складової інноваційної діяльності ТОВ “НВФК “ЕЙМ” виявили, що компанія зацікавлена у підвищенні компетентності працівників, впровадженні нових вітчизняних оригінальних препаратів, враховує вплив інновацій на навколишнє середовище.

По результатах проведеного аналізу інноваційної діяльності ТОВ “НВФК “ЕЙМ” можна віднести до категорії інноваційно активних. Конкурентними перевагами ТОВ “НВФК “ЕЙМ” є широка номенклатура продукції та досконала система оновлення асортиментного портфелю; висока якість та природний склад продукції; високий рівень кваліфікації співробітників компанії, ефективний менеджмент; адекватна організаційна структура; сучасна система контролю якості продукції; наявність необхідних виробничих потужностей; високий рівень соціального забезпечення працівників; добра репутація фірми серед споживачів. Дослідження свідчили, що раціональне управління інноваційною діяльністю дозволяє ТОВ “НВФК “ЕЙМ” підтримувати і розширювати якість та ефективність своєї діяльності, поступово збільшувати на ринку України частку вітчизняних оригінальних препаратів, які доступні за ціною для широких верств населення.